RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa, 6.08.2007 r.

RPO-512517-V-KD/05

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan Zbigniew Ziobro

Minister Sprawiedliwości

Wielce Szanowny Panie Ministrze

Od prawie dwóch lat Rzecznik Praw Obywatelskich prowadzi korespondencję z Ministrem Sprawiedliwości, dotyczącą kwestii znaczenia prawnego stwierdzenia przez Trybunał Konstytucyjny, w wyroku z dnia 20 kwietnia 2005r. (sygn. K 42/02) niekonstytucyjności art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2002r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 240, poz. 2058), który to przepis uchylał art. 108 a Prawa spółdzielczego. W korespondencji tej Rzecznik Praw Obywatelskich wskazywał na niepewność stanu prawnego, powstałego w związku ze wspomnianym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego. Zdaniem Rzecznika brak jest bowiem dostatecznych argumentów na przyjęcie tezy, że w takim wypadku moc obowiązującą automatycznie „odzyskuje" uchylony art. 108 a Prawa spółdzielczego. Rzecznik Praw Obywatelskich podkreślał także, iż w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2005r., Trybunał uznał za wskazane, dla zapewnienia jasności stanu prawnego, wydanie przez ustawodawcę przepisu o treści opartej na zasadach przyjętych w art. 108a.

W dniu 16 lutego 2006r. Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymał pismo Pana Ministra (znak DLP.II.416-5/06), w którym zgodził się Pan Minister z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, iż z treści powołanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego nie można wysnuć jednoznacznego wniosku, że bezpośrednim skutkiem utraty mocy obowiązującej przez zakwestionowany przez Trybunał przepis jest przywrócenie mocy obowiązującej przepisu art. 108a Prawa spółdzielczego. Przyznał Pan Minister, iż obecny stan prawny nie jest w omówionym zakresie klarowny i daleki jest od legislacyjnej przejrzystości i poprawności. Tym samym podzielony został przez kierowany przez Pana resort pogląd Rzecznika Praw Obywatelskich, że istnieje potrzeba interwencji ustawodawcy

w tej sprawie. Przed podjęciem stosownej inicjatywy, Ministerstwo Sprawiedliwości miało przeprowadzić konieczne konsultacje z Ministrami: Transportu i Budownictwa., Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Pracy i Polityki Społecznej, gdyż treść przepisu, który reguluje materię dotychczas uregulowaną przez przepis art. 108a Prawa spółdzielczego odnosi się do wszystkich rodzajów spółdzielni.

W piśmie z dnia 10 listopada 2006r. (znak DL-P-II-416-5/06) poinformował Pan Minister Rzecznika Praw Obywatelskich, że w powyższej kwestii przeprowadzono konsultacje z wymienionymi wyżej resortami i uzyskano zgodną opinię co do konieczności podjęcia działań legislacyjnych. W związku z tym powiadomił Pan Minister Rzecznika, iż „wobec zbieżności przedstawionych poglądów oraz istotnej potrzeby społecznej wymagającej interwencji ustawodawcy", w Ministerstwie Sprawiedliwości zostaną podjęte prace nad stosownym projektem ustawy.

W dniu 13 lipca 2007r. została opublikowana ustawa z dnia 14 czerwca 2007r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.Nr 125, poz. 873) . Stosownie do art. 2 pkt 5 tej ustawy w ustawie z dnia 16 września 1982r. - Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2003r. Nr 188. poz. 1848, z późn. zm.) po art. 108a dodaje się art. 108b w brzmieniu (...).

Z powyższego wynika, że ustawodawca działał w tym przypadku w przekonaniu, że przepis art. 108a Prawa spółdzielczego obowiązuje. Przekonanie to pozostaje w rażącej sprzeczności z wytycznymi Trybunału Konstytucyjnego zawartymi w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 kwietnia 2005r, stanowiskiem Rzecznika Praw Obywatelskich oraz przedstawionym wyżej stanowiskiem Ministra Sprawiedliwości oraz pozostałych resortów, z którymi konsultowana była kwestia ponownego wprowadzenia do ustawy - Prawo spółdzielcze odpowiednika nieobowiązującego art. 108 a.

Przedstawiona sytuacja nie tylko nie przyczynia się do zapewnienia jasności i przejrzystości stanu prawnego, lecz wręcz przeciwnie pogłębia tylko dotychczasowe wątpliwości co do kształtu obowiązującego w omawianym zakresie prawa. Dlatego, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r, Nr 14, poz. 147) uprzejmie proszę o przedstawienie stanowiska Pana Ministra w związku z zasygnalizowanym problemem oraz o wskazanie, czy w kierowanym przez Pana Ministra resorcie zostały podjęte zapowiadane wcześniej prace legislacyjne i na jakim są etapie.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastepca Rzecznika Praw Obywatelskich